

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Jana Jiráska, Ph.D., a JUDr. Václava Štencla, MA, v právní věci

žalobce: **Bc. et Bc. L. K.**
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Ing. Martinem Dirhanem
sídlem Chvalova 1696/10, 130 00 Praha

proti
žalované: **Masarykova univerzita**
sídlem Žerotínovo nám. 617/9, 601 77 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 10. 2023, č. j. MU-UZPV/172783/2023/2086467/PrF-5,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 24. 10. 2023, č. j. MU-UZPV/172783/2023/2086467/PrF-5, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Ing. Martina Dirhana

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Předmětem sporu byla otázka, zda žalovaná dostatečně odůvodnila rozhodnutí o neuznání předmětu Ekonomické základy práva, který žalobce absolvoval v rámci svého předcházejícího studia.

2. Žalobce jako student Právnické fakulty Masarykovy univerzity, magisterského studijního programu Právo a právní věda, žádal o uznání celkem 87 předmětů, které na příslušné fakultě v daném studijním oboru absolvoval v rámci svého předcházejícího studia. Proděkanka Právnické fakulty Masarykovy univerzity rozhodnutím ze dne 18. 8. 2023, č. j. MU-UZPV/172785/2023/2086467/PrF-2 („rozhodnutí proděkanky“), žalobci neuznala předmět MP415Zk Ekonomické základy práva. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce bránil odvoláním, které rektor rozhodnutím ze dne 24. 10. 2023, č. j. MU-UZPV/172783/2023/2086467/PrF-5 („rozhodnutí rektora“ či „napadené rozhodnutí“), zamítl a rozhodnutí proděkanky ve věci neuznání předmětu Ekonomické základy práva potvrdil.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Žalobce namítl, že obě rozhodnutí žalované porušují zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, i zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, a odepírají žalobci právo na vzdělání podle čl. 33 Listiny základních práv a svobod. Jsou v rozporu se základními zásadami správního řízení, jelikož jsou výsledkem libovůle, diskriminace a nepředvídatelnosti.
4. Délka řízení byla nepřiměřeně dlouhá. Žalobce podal žádost o uznání předmětů v den zápisu studia, tj. 28. 6. 2023. Řízení následně trvalo celý semestr. Rozhodnutí proděkanky bylo vydáno až po 34 dnech a rozhodnutí rektora bylo vypraveno až 5. 12. 2023.
5. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Žalobce totiž v odvolání namítal, že mu systém IS MUNI neumožnil předmět Pozemkové právo zapsat, jelikož jej již v minulosti úspěšně absolvoval. Předměty jsou tak evidentně shodné a neuznání již jednou absolvovaného předmětu je nesprávné a nezákonné. S touto argumentací se pak rektor vůbec nevypořádal. Žalovaná dále tvrdí, že došlo k řadě dílčích změn v koncepci výuky. Dále však nijak nerozvedla, o jaké změny se jedná, a není proto zřejmé, zda opravdu vylučují zaměnitelnost předmětů.
6. Předmět, o jehož uznání žalobce žádal, je v katalogu předmětů shodný s předmětem, který žalobce absolvoval. Napadené rozhodnutí odporuje rozhodovací praxi žalované a je nepředvídatelné. Žalovaná totiž v dalších rozhodnutích o uznání předmětů žalobce uváděla, že jsou-li shodné cíle, výstupy z učení, osnovy, sylaby, výukové metody i metody hodnocení, je předmět, o jehož uznání žalobce žádá, ekvivalentní s předmětem, který absolvoval.
7. Žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí proděkanky i rozhodnutí rektora zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

8. Žalovaná konstatovala, že žalobce požádal o uznání 87 předmětů, z nichž převážná část byla absolvována před více než 3 lety, a vyžadovala tak individuální posouzení obsahu jednotlivých předmětů. Rozhodnutí proděkanky pak bylo vydáno 34 dní od podání žádosti, což nelze považovat za nepřiměřeně dlouhou dobu. Sám žalobce osobně rozhodnutí převzal až dne 18. 8. 2023, a pro podání odvolání plně využil dobu 30 dní. Odvolání bylo podáno dne 18. 9. 2023 a řádným podpisem doplněno dne 20. 9. 2023. Orgán prvního stupně neshledal důvod pro změnu rozhodnutí a v zákonné lhůtě jej dne 18. 10. 2023 předal odvolacímu orgánu k posouzení. Odvolací orgán své rozhodnutí vydal dne 1. 12. 2023 a rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 18. 12. 2023. Žalovaná pak není zřejmé, v čem žalobce spatřuje nepřiměřenou délku řízení, ani jakým způsobem měla být dotčena jeho práva.

V započatém semestru již žalobce předměty absolvovat nemohl a jeho stav studia předpokládal jeho pokračování bez ohledu na neuznaný předmět. Neuznaný předmět tak mohl absolvovat v dalším semestru.

9. Argument nemožností zápisu předmětu v IS MUNI žalobce uvedl až v podání ze dne 7. 12. 2023, tedy až po vydání napadeného rozhodnutí. Rozhodnutí děkana i rektora pak obsahují konkrétní a podrobné odůvodnění. Osnovy předmětů jsou pouze rámcové, stěžejní byl skutečný obsah předmětu. Ten byl vyhodnocen jako natolik rozdílný, že nebylo možné absolvování předmětu uznat. Žalovaná musela každý konkrétní předmět posoudit individuálně. Očekávání žalobce ohledně výsledku v návaznosti na jiný individuálně posuzovaný předmět je proto liché. Napadené rozhodnutí bylo podle žalované řádně a srozumitelně odůvodněno a v žádném případě se nejedná o akt libovůle ani diskriminace.
10. Žalovaná navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci

11. Žaloba je důvodná.
12. Podle § 68 odst. 1 písm. d) zákona o vysokých školách vysoká škola rozhoduje o právech a povinnostech studenta ve věci uznání zkoušek nebo splnění jiných studijních povinností a předepsání rozdílových zkoušek, včetně uznání zkoušek vykonaných v rámci studia ve studijním programu uskutečňovaném vysokou školou nebo fakultou a uznání zkoušek nebo jiných studijních povinností nebo předmětů nebo jiných ucelených částí studia absolvovaných v rámci studia v akreditovaném vzdělávacím programu na vyšší odborné škole.
13. Podle čl. 14 odst. 1 Studijního a zkušebního řádu Masarykovy univerzity ve znění do 31. 8. 2024 může děkan studentovi na jeho žádost uznat pro studium předměty absolvované v předchozím nebo souběžném studiu na MU [písm. a)]. Podle poslední věty zmíněného ustanovení může děkan místo předmětu nebo bloku předmětů předepsaných pro studium uznat také skupinu předmětů absolvovaných podle písmen a) až d), jestliže jejich obsah zahrnuje požadavky předepsaného předmětu.
14. Podle čl. 14 odst. 8 Studijního a zkušebního řádu Masarykovy univerzity ve znění do 31. 8. 2024 platí, že do studia jsou za účelem posouzení splnění podmínek studia automaticky zaznamenány všechny ve vztahu k danému studiu povinné a povinně volitelné předměty (čl. 8 odst. 3) absolvované na MU z předchozích neúspěšných studií včetně jejich kreditové hodnoty, od jejichž absolvování neuplynulo ve vztahu k zápisu do daného studia více než tři roky.
15. Zákon předvídá situace, kdy o právech a povinnostech studentů rozhoduje sama vysoká škola. Některé instituty pak zákon upravuje hlouběji, jiné, jako otázky uznání zkoušek a splnění jiných studijních povinností, přenechává zcela na vnitřních předpisech vysoké školy. Je proto pouze na vysoké škole, jakým způsobem si v mezích zákona vymezí podmínky pro uznání jednotlivých předmětů z předcházejícího studia.
16. Žalovaná v čl. 14 Studijního a zkušebního řádu stanovila, že automaticky uznává všechny povinné i povinně volitelné předměty absolvované v předchozích neúspěšných studiích na MU, od jejichž absolvování neuplynulo více než tři roky. Po uplynutí více než tří let však již k automatickému uznání předmětů nedochází a děkan na žádost předměty uznat může, ale nemusí.

17. Rektor žalované ve svém rozhodnutí vycházel z čl. 5 odst. 1 směrnice č. 2/2022, o studiu v bakalářských a magisterských programech, podle kterého lze za povinný předmět uznat předmět absolvovaný na jiné vysoké škole nebo fakultě v rámci předchozího nebo souběžného studia, pokud svým obsahem odpovídá obsahu a rozsahu uznávaného předmětu, profilu absolventa daného předmětu, jakož i časové dotaci a formě ukončení. Podle soudu však tuto právní úpravu nelze na nyní projednávanou věc aplikovat. Vztahuje se totiž pouze na předměty absolvované na jiné vysoké škole nebo fakultě. V nyní projednávané věci však žalobce po předchozím neúspěšném ukončení studia opakovaně studuje stejný obor na stejné fakultě. Soud proto dále vycházel z toho, že žalovaná v rámci vnitřních předpisů nevymezila žádné konkrétní podmínky, podle kterých by byla povinna při uznávání předmětů absolvovaných na stejné fakultě před více než třemi lety postupovat. Uznání příslušných předmětů je proto zcela věcí správního uvážení žalované a žalobce na něj nemá právní nárok.
18. Správní uvážení však nemůže být absolutní či neomezené. Správní orgán musí svůj postup a své výsledné rozhodnutí vždy dostatečně odůvodnit, aby bylo možné posoudit, zda nepřekročil zákonem stanovené meze, anebo zda své správní uvážení nezneužil. I v tomto případě musí správní orgán respektovat jak stanovené procesní postupy, tak elementární právní principy správního rozhodování. Meze správního uvážení vyplývají v první řadě z ústavních principů zákazu libovůle, principu rovnosti, zákazu diskriminace, příkazu zachovávat lidskou důstojnost, principu proporcionality atd. (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002-42, č. 906/2006 Sb. NSS, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2004, č. j. 3 As 24/2004-79, č. 739/2006 Sb. NSS). Soudnímu přezkumu pak podléhá dodržení těchto mezí, nikoliv věcná správnost rozhodnutí.
19. Aby soud mohl přezkoumat, zda žalovaná nepřekročila meze správního uvážení, nebo jej nezneužila, musí být její rozhodnutí přezkoumatelně odůvodněno. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí tak musí být zřejmé, jaký skutkový stav vzala žalovaná za rozhodný, jak uvažila o pro věc podstatných skutečnostech a zejména jak se vypořádala s uplatněnými námitkami (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, či ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45). Rozhodnutí prvního i druhého stupně tvoří z tohoto pohledu jeden celek – případné nedostatky v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí může napravit odvolací orgán ve svém rozhodnutí.
20. V projednávané věci bylo rozhodnutí proděkanky odůvodněno následovně: *„Vzhledem ke skutečnosti, že z vyjádření garanta vyplývá, že Vámi absolvovaný předmět svým obsahem a povahou neodpovídá předmětu, za který má být uznán, bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku. V době absolvování předmětu se podstatná část přednášek věnovala problematice ekonomických teorií a mezinárodním ekonomickým souvislostem, přičemž tato látka v současném pojetí předmětu chybí. Místo toho je nyní kladen důraz na interní a externí prostředí ekonomických subjektů, tedy jejich právní vymezení, financování, manažerské a marketingové procesy, daňové a pracovněprávní procesy a způsoby ukončení činnosti ekonomických subjektů. Aktuálně se rovněž i mnohem větší pozornost věnuje problematice výkaznictví.“*
21. Žalobce pak toto stručné shrnutí, v čem spočívá rozdíl v pojetí a obsahu posuzovaných předmětů, rozporoval v odvolání. Namítal, že předmět absolvoval v období, kdy byl vyučován ve větším rozsahu a s vyšším kreditovým hodnocením (jednalo se o dva předměty), než je tomu u předmětu, o jehož uznání žádá. Žalobce tedy, jak vyplývá z katalogu předmětů, získal v rámci svého předchozího studia všechny potřebné znalosti, na které je

kladen důraz i v rámci nyní vyučovaného sjednoceného předmětu. Namítal také zcela totožné cíle předmětu. Rektor však ve svém rozhodnutí pouze zopakoval argumentaci proděkanky a dále uvedl následující: „Rovněž se změnou garantky předmětu došlo k řadě dílčích změn v koncepci výuky. S ohledem na výše uvedené byly shledány podstatné změny v obsahu předmětu. Rámcové informace uvedené v sylabech předmětu, jenž stručně vymezují osnovu a pojednávají o jeho základních cílech nejsou v tomto směru rozhodující. Rovněž nelze přehlížet časový úsek 5 let, který od absolvování předmětu uplynul.“

22. Soud je nucen konstatovat, že citované odůvodnění je natolik obecné, že na jeho základě nelze přezkoumat, zda žalovaná nepřekročila meze správního uvážení, nebo jej nezneužila. Odůvodnění sice velmi obecně vymezuje, že se aktuální předmět více zaměřuje na jiná témata a problematiku. Žalovaná se však vůbec nezabývala argumentací žalobce uvedenou v odvolání a nevysvětlila, z jakého důvodu tato témata dostatečně nepokryjí vědomosti, které nabyl v rámci tehdy stanoveného většího rozsahu výuky. Z odůvodnění tak není zřejmé, zda jsou vyjmenované rozdíly v obsahu předmětů skutečně natolik „zásadní“, aby odůvodnily neuznání předmětu. Obdobně uvádí-li žalovaná, že se liší i koncepce výuky, nijak nespecifikuje, v čem má tato změna spočívat. Sama skutečnost, že od absolvování původního předmětu uplynula doba pěti let pak k neuznání předmětu nepostačuje – už proto ne, že dle Studijního a zkušebního řádu se automaticky uznávají předměty absolvované tři roky zpětně. Neuznání předmětu absolvovaného o dva roky dříve se soudu – bez dalšího – nejví jako přiměřené.
23. Soud proto dospěl k závěru, že rozhodnutí žalované je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalovaná přitom nemůže tyto nedostatky napravovat až ve vyjádření k žalobě. V tomto ohledu byla nedůvodná pouze dílčí žalobní námitka nepřezkoumatelnosti týkající se nemožnosti zápisu předmětu v IS MUNI. Tu totiž žalobce neuvedl v odvolání, ale až v podání ze dne 7. 12. 2023, tedy až po vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaná proto nebyla povinna se touto námitkou zabývat.
24. Žalovaná soudu sdělila, že ke dni 26. 7. 2024 bylo žalobci pravomocně ukončeno studium, a rozhodování o uznání předmětu pro ukončené studium tak podle ní postrádá smysl. Soud však posuzuje věc podle právního stavu a skutkových okolností v době vydání napadeného rozhodnutí, kdy žalobce na právnické fakultě studoval. K ukončení studia, které nastalo až po vydání napadeného rozhodnutí, tak soud nemůže přihlížet.

V. Závěr a náklady řízení

25. Soud z výše uvedených důvodů zrušil žalobou napadené rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“), bez jednání a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Jelikož nedostatky v odůvodnění rozhodnutí může napravit žalovaná v rámci odvolacího řízení, soud neshledal důvod pro zrušení prvostupňového rozhodnutí.
26. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalované. Žalobci náleží náhrada nákladů dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve výši 6 200 Kč

za 2 úkony právní služby (převzetí věci, sepsání žaloby) ve smyslu § 9 odst. 2 vyhlášky; a dále ve výši 600 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů za 2 úkony právní služby ve smyslu § 13 odst. 4 vyhlášky; to vše navýšeno o DPH. K náhradě nákladů řízení patří i uhrazený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč. Celkové náklady řízení představují tedy částku 11 228 Kč a k jejich zaplacení soud žalované stanovil přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. května 2025

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu